K 42415003 : สาขาวิชาประวัติศาสตร์เอเชียตะวันออกเฉียงใต้ คำสำคัญ : พะเลสาบสงขลา / ชุมโจร / ประวัติศาลตร์ท้องถิ่น

มานะ ขุนวีช่วย : ชุมโจรแห่งลุ่มน้ำทะเลสาบลงขลา พ.ศ. 2437 – 2465 (THE PEASANT ROBBERS OF SONGKHLA LAKE BASIN, A.D. 1894 - 1922) อาจารย์ผู้ควบคุม วิทยานิพนธ์ : ผศ. ยงยุทธ ชูแว่น. 207 หน้า. ISBN 974 – 464 – 377 – 3

วิทยานิพนธ์เรื่อง ชุมโจรแห่งลุ่มน้ำทะเลสาบสงชลา พ.ศ. 2437 – 2465 มีวัตถุ ประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจและการเมืองบริเวณลุ่มน้ำทะเลสาบสงรลา ใน พ.ศ.2437 – 2465 และศึกษาถึงปรากฏการณ์ทางสังคม คือ ชุมโจร

ผลการศึกษาพบว่าสภาพภูมิศาสตร์ ภูมิหลังทางประวัติศาสตร์ สภาพสังคม – เศรษฐกิจ และการปฏิรูปการปกครอง มีผลต่อการเกิดชุมโจร โจรที่มีอยู่ในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา มี 2 ประเภท คือ โจรทั่วไป และโจรวัฒนธรรม โจรในประเภทหลังเป็นโจรที่มีลักษณะพิเศษ กล่าว คือ ผู้คนในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาให้ความยอมรับในฐานะของผู้มีความสามารถ แต่ในสายตาของ รัฐแล้วไม่ว่าเป็นโจรประเภทใด ถือว่าเป็นผู้ที่ทำผิดกฎหมายของบ้านเมืองเช่นกัน ดังนั้นในช่วงที่มี การปฏิรูปการปกครองเป็นต้นมา จึงเกิดการจับกุมโจรกันอย่างคึกคัก รวมทั้งการกำหนดนโยบาย อื่น ๆ ที่ส่งผลต่อวิถีชีวิตของชาวบ้านในพื้นที่ สร้างความเดือดร้อนให้กับชาวบ้านเป็นวงกว้าง จึง เกิดการรวมตัวกันของโจรทั่วไป โจรวัฒนธรรม และชาวบ้าน เพื่อต่อต้านนโยบายของรัฐที่ได้เข้า มาปรับเปลี่ยนระบบต่าง ๆ ของสังคมลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลา อย่างไรก็ตามอำนาจของชุมโจรก็ถูก ปราบปรามลงได้ในที่สุด แต่ได้ทำให้รัฐสยามมองเห็นข้อบกพร่องของตัวเองในการดำเนินนโยบาย จึงมีการแก้ไขปรับเปลี่ยนนโยบายเหล่านั้น

ด้วยเหตุที่โจรในลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามี 2 ประเภทดังกล่าว ทำให้สังคมเข้าใจผิดว่า ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลามีโจรอยู่มากหรือเป็น "ดินแดนโจร" ซึ่งในความเป็นจริง โจรที่เกิดขึ้นส่วน ใหญ่เป็นโจรวัฒนธรรม ซึ่งเป็นผู้มีคุณธรรมสูงและเกิดขึ้นเนื่องจากภาวะบีบบังคับ

การศึกษาเรื่องความรับรู้ของผู้คนในปัจจุบันที่มีต่อชุมโจรปรากฏว่าคนส่วนใหญ่ไม่ได้ มีอคติกับชุมโจรที่เกิดขึ้น K 42415003: MAJOR: HISTORY OF SOUTHEAST ASIA

KEY WORD: SONGKHLA LAKE BASIN / THE PEASANT ROBBERS / LOCAL HISTORY

MANA KHUNWEECHUAY: THE PEASANT ROBBERS OF SONGKHLA
LAKE BASIN, A.D. 1894 – 1922. THESIS ADVISOR: ASST. PROF. YONGYUTHA
CHUVAEN. 207 pp. ISBN 974 – 464 – 377 – 3

This thesis is an analytical study of the socio-cultural history of the Songkhla Lake basin in the period between 1897 and 1922. It gives an account of the peculiar social, cultural, economic and political features that combined to give rise to the so-called "Chum Chon" (Bands of Peasant Robbers) in the area.

It narrates how geography, historical background, social and economic conditions, and the central government's administrative reform contributed to the rise of various groups of robbers in the Songkhla Lake basin. There were two categories of robbers, the ordinary robbers and the tradition-inspired robbers. The latter were recognized more or less by the local people as folk heroes, although they were regarded by the authorities as troublesome wrongdoers. The introduction of provincial reform was viewed as an encroachment on the life of the local people. Government measures, which were considered unsympathetic and oppressive, compelled disgruntled people to form "bands of peasant robbers", refusing to yield to government authority. This was a social phenomenon, which was widespread in the early phase of centralization. The "illegal" bands of peasant robbers were suppressed, but their antigovernment activities prompted the government to look into the plights of the local people and to introduce appropriate measures. This study makes it clear that one needs to distinguish between those criminal robbers and the tradition-inspired robbers. The latter's motive was political in nature, and their anti-government activities were given moral support by the local people.